

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2242-5900 ต่อ 5741

เรื่อง เศรษฐกิจสีรุ้ง โอกาสใหม่ของเศรษฐกิจไทย ผ่านความหลากหลายทางเพศ
ผู้เรียบเรียง นางสาวพิมพ์ธัญญา ช้องเสนาะ วิทยากรชำนาญการ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ พฤษภาคม 2568

นับแต่วันประกาศให้มีการใช้บังคับพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 หรือที่รู้จักกันในชื่อ “กฎหมายสมรสเท่าเทียม” เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2568 เพื่อให้การสมรสของผู้มีความหลากหลายทางเพศในฐานะพลเมืองได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย และการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันแล้ว กฎหมายสมรสเท่าเทียมยังเป็นส่วนสำคัญในการต่อยอด ขับเคลื่อน และสร้างมูลค่าทางธุรกิจของไทยให้เติบโตในหลาย ๆ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศ ที่เรียกว่า “เศรษฐกิจสีรุ้ง” หรือ “Rainbow Economy” ซึ่งพบว่าพฤติกรรมการใช้จ่ายของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTQIAN+) มีศักยภาพทางการเงินสูงกว่าผู้บริโภคกลุ่มอื่น ๆ โดยมักนิยมซื้อสินค้าและบริการคุณภาพสูง ระดับพรีเมียมในกลุ่มความบันเทิงและความสวยงามโดยไม่คำนึงถึงปัจจัยด้านราคามากนัก และส่วนใหญ่ไม่มีภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลและเก็บออมเพื่อบุตร จึงใช้จ่ายซื้อสินค้าเพื่อความสุขของตนเองเป็นหลัก ข้อมูลจาก LGBT Capital ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาด้านการเงินที่ให้บริการกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นหลัก ประเมินการว่าทั่วโลกมีประชากรกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวนเกือบ 400 ล้านคน หรือราวร้อยละ 5 ของประชากรโลก โดยมีกำลังซื้อรวมกันจำนวนกว่า 4.7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ จึงส่งผลให้ลูกค้ากลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศเป็นเป้าหมายสำคัญของหลายธุรกิจในปัจจุบัน โดยที่ผ่านมามีธุรกิจจำนวนไม่น้อยได้เริ่มทำการตลาดหรือปรับรูปแบบการผลิตสินค้าและบริการเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น การออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องประดับแบบยูนิเซ็กซ์ การผลิตสื่อโทรทัศน์ และภาพยนตร์แนวรักเพศเดียวกัน

การที่สังคมไทยมีความเป็นมิตร ยอมรับและเปิดกว้างต่อความหลากหลายทางเพศ ตลอดจนมีการบังคับใช้กฎหมายสมรสเท่าเทียม การมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความสวยงาม อาหารมีรสชาติอร่อย และมีความปลอดภัยสูงเป็นลำดับต้น ๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นจุดหมายยอดนิยมของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ จึงนับเป็นโอกาสที่ดีของภาคธุรกิจไทยในการเร่งปรับตัว และต่อยอดอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เข้ากับไลฟ์สไตล์ของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อดึงดูดผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว ทั้งในและนอกประเทศ ยกตัวอย่าง เช่น

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นับเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้จำนวนมากให้กับประเทศไทย โดยในปี 2562 ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศถึง 6,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นสัดส่วน

ร้อยละ 1.23 ของ GDP ประเทศ มูลค่าดังกล่าวสูงเป็นอันดับ 1 ในเอเชีย และเป็นอันดับ 4 ของโลก โดยที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดงาน Pride Month อย่างยิ่งใหญ่ ซึ่งสร้างสีสัน และความบันเทิง เช่น การเดินขบวนพาเหรด การชูธงสีรุ้ง การแต่งตัว นิทรรศการศิลปะ ทั้งในพื้นที่กรุงเทพและภูมิภาคต่าง ๆ การจัดแสดงคอนเสิร์ต การจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองให้กับคู่รัก LGBTQIAN+ ที่มีการจดทะเบียนสมรส โดยการมอบโปรโมชั่นพิเศษ เช่น การมีส่วนลดค่าที่พัก ร้านอาหาร และการมอบของที่ระลึกต่าง ๆ การจัดกิจกรรม Amazing Thailand LGBTQ+ Trade Meet และ Fam Trip การผลักดันให้ไทยเป็น Top LGBTQIAN+ Friendly Destination หรือการเสนอให้ไทยได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพจัดงาน World Pride ในปี 2573

อุตสาหกรรมการผลิตสื่อบันเทิง โดยการผลิตซีรีส์ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกัน ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างชายและชาย ที่เรียกว่า ซีรีส์วาย หรือ Boy love และความสัมพันธ์ระหว่างหญิงและหญิง หรือ Girl love โดยรายได้รวมของภาพยนตร์และซีรีส์ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศเดียวกันของไทย มีการเติบโตแบบก้าวกระโดด และมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในปี 2568 ราวร้อยละ 17 มีมูลค่ามากกว่า 4,900 ล้านบาท ตามกระแสความนิยมของซีรีส์ที่เพิ่มขึ้นทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศที่ส่วนใหญ่เข้าถึงผู้ชมได้ง่ายผ่านทางสตรีมมิงแพลตฟอร์มต่าง ๆ ทำให้เกิดกระแสบนสื่อออนไลน์ ส่งผลให้เกิดกิจกรรมทางการตลาด เช่น การจัดกิจกรรม Fan Meeting คอนเสิร์ต การเป็นพรีเซนเตอร์สินค้าของนักแสดง การผลิตสินค้าและของที่ระลึกจากซีรีส์ จึงเป็นโอกาสในการเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจการจัดอีเวนต์ การให้เช่าสถานที่ และอุปกรณ์การถ่ายทำ และเนื่องจากกลุ่มแฟนคลับนักแสดงมีวัฒนธรรมการให้กำลังใจศิลปินระหว่างการถ่ายทำผลงานและโอกาสพิเศษต่าง ๆ ด้วยการส่ง Food support จึงส่งผลทำให้เป็นการสร้างรายได้ให้กับธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในรูปแบบ Food truck ตามไปด้วย

อุตสาหกรรมแดร็ก (Drag) หรือศิลปะการแสดงที่นำเสนอตัวตนผ่านการแต่งกาย การแต่งหน้า และการแสดงออก แม้จะเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ แต่อุตสาหกรรมบันเทิงดังกล่าวมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากการแต่งตัวรูปแบบ Drag มีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง เพราะการแต่งตัวต้องมีความโดดเด่น โดยนิยมแต่งชุดที่มีความเป็นเอกลักษณ์และมีรูปแบบใหม่ ๆ เสมอในการออกงาน ส่งผลทำให้เป็นการสร้างรายได้ให้กับธุรกิจแฟชั่นเครื่องแต่งกาย ธุรกิจเสริมความงาม หรือธุรกิจสถานบันเทิง

อุตสาหกรรมสุขภาพเพศหลากหลาย เนื่องจากอุตสาหกรรมการแพทย์ไทยมีมาตรฐานเทียบเท่าประเทศชั้นนำ และค่าบริการต่ำกว่าประเทศในแถบยุโรป หรือสหรัฐอเมริกา ถึงร้อยละ 50-80 มีจุดเด่นด้านการรักษาที่มีศักยภาพและตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น การผ่าตัดแปลงเพศ ผ่าตัดเพื่อความสวยงาม และการทำหัตถการอื่น ๆ การบริการด้านสุขภาพจิต ด้านฮอร์โมน ด้านสุขภาพเพศ เช่น การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ การตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

แม้ว่าอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศจะสร้างมูลค่า และโอกาสให้ธุรกิจต่าง ๆ ของไทยให้เติบโตอย่างต่อเนื่องในอนาคต อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมเหล่านี้ยังคงต้องการการผลักดันและสนับสนุนผ่านการเชื่อมโยงจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยต่อยอด ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีรุ้งอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ. (2566). RAINBOW ECONOMY โอกาสกวาดเม็ดเงินเข้าประเทศ!. **INTERECON Newsletter**, 3(20), 26-28. สืบค้น 8 พฤษภาคม 2568 จาก https://www.mhesi.go.th/images/THANWARAT/เอกสารเผยแพร่ภายนอก/InterEcon_Newsletter_Vol_20.pdf
- ศิริยวายุไทยดั่งไกลทั่วโลก แต่ขาดการสนับสนุนที่ตรงจุด. (2568). สืบค้น 13 พฤษภาคม 2568 จาก <https://policywatch.thaipbs.or.th/article/economy-140>
- ถอดรหัส “สมรสเท่าเทียม” เปิดโอกาสของธุรกิจ สร้างเศรษฐกิจสีรุ้งอย่างไร?. (23 มกราคม 2568). **ฐานเศรษฐกิจ**. สืบค้น 15 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.thansettakij.com/business/marketing/617682>
- ไทยกับโอกาสเป็นฮับ ‘เศรษฐกิจสีชมพู’ แห่งภูมิภาค พร้อมเปิดรับ ชุมชน LGBTQ+ ทั่วโลก. (2567). สืบค้น 14 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.salika.co/2024/05/19/pink-economy-lgbtq-thailand/>
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. (2567). LGBTQ+ Tourism...กระตุ้นการท่องเที่ยวไทยให้เกิดความหลากหลาย. **EXIM E-NEWS**, 19(6). สืบค้น 8 พฤษภาคม 2568 จาก https://www.exim.go.th/eximinter/e-news/32605/0624_trend.html
- เปิดชุมชนทรัพย์ ‘เศรษฐกิจสีรุ้ง’ บুম Pink Money LGBTQIAN+ ใช้จ่ายสูง 2-3 เท่า. (27 มกราคม 2568). **กรุงเทพธุรกิจ**. สืบค้น 8 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/business/1163816>
- เปิดเส้นทาง ชูไทยเป็นเจ้าภาพ World Pride 2030. (2567). สืบค้น 13 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.springnews.co.th/news/hot-issue/850135>
- สมรสเท่าเทียม สร้างโอกาสธุรกิจไทย ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีรุ้ง 7 หมื่นล้านบาท. (23 มกราคม 2568). **ฐานเศรษฐกิจ**. สืบค้น 15 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.thansettakij.com/business/tourism/617677>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). **สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ LGBTQ+ : หลากหลายที่ไม่แตกต่าง เพื่อเปิดกว้างสู่ความเสมอภาคทางเพศ**. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2568 จาก https://www.nesdc.go.th/download/Social/Social_Report/2566_article_q2_003.pdf